

Stöveln – Det bästa verk jag någonsin gjort.

Bild 1, Stöveln

Stöveln – det bästa verk jag någonsin gjort! Om jag idag skulle göra en Linus retrospektiv utställning skulle detta objekt inta hederspositionen, det första som man möter, upplyft på det finaste podiet. Den visades först som en del av installationen 'Innanför väggarna, hemma' (Tretton Hertha Bengtsson stipendiater, Svensk form, 2003) men jag var tvungen att dölja delar av den med en tygkappa på grund av att jag själv inte kunde med den – Den blev ju så djävla ful och illa gjord, och att sen glasera den med en transparent glasyr, för att effektivt döda det sista som möjligtvis skulle kunna uppfattas som vackert, nämligen den råa fingrade porslinsytan med avtryck av växter. Men den har ändå sedan dess hängt med i mitt bakhuvud, kanske just därför att den har förmågan att beröra mig så till den graden, då måste den ju ha någonting, och jag vill veta vad. Den ska inte gömmas längre - den ska fram!

Det projekt som jag presenterar här är påbörjat sedan en tid tillbaka och syftet är att formulera ett längre statement som kan motivera min utgångspunkt, som jag haft ända sedan min konstfacktid i mitten av det nordiska vita design-90 talet, nämligen min ambition att utmana rådande värderingar kring koncepten estetik, skönhet och hantverksskicklighet som jag tycker dominerar i ett fortfarande relativt konservativt design- och konsthantverksfält. Jag har upplevt ett behov av att formulera och kommunicera detta p.g.a. att bara genom att se min konst på utställning är det ifrågasättandet inte på något sätt självklart för betraktaren. Mina verk har varit och är fortfarande väldigt beroende av sammanhanget som de visas i p.g.a. min balansgång både i motiv och utförande på gränsen till hobbynivå, fulhet och påträngande kroppslighet. Men ett sammanhang med min högskolebakgrund och utställande på väl etablerade gallerier har inte alltid räckt, och min upplevelse är att mina verk ofta lyfter för mottagaren när jag är med och berättar om mina motiv, och konstigt nog t.o.m. oftare så i möten med andra aktörer som själva är verksamma inom konsthantverksfältet. Så hur kan jag kommunicera, och då tänker jag både i ord men också praktiskt i konkreta verk och i deras presentation?

En annan ambition med detta statement/projekt är att komma närmare en förståelse av den motsägelsefullhet som ofta finns mellan mina motiv och min ambition att utmana ideal och (estetiska) konventioner. Som jag ska återkomma till senare utmanar jag konventioner till stor del för att uppmuntra till ett accepterande och uppskattande av verkligheten som den är, men å andra sidan vill jag i mina ofta romantiska motiv uppmuntra till stunder av verklighetsflykt och att odla en förmåga att ibland bortse från problem - etiska, miljö, sociala mm. om det kan bidra till att eleva upplevelsen i en särskild situation. 'Våra vänner kommer ofta på besök' (Bild 2) kan tjäna som ett gott exempel på denna dualitet då det verket i ord och bild beskriver en ideal men trovärdig framtida boendesituation i ett hus på landet för mig själv och min familj. Syftet för mig i det verket är att beröra betraktaren, få honom/henne att leva sig in i bilden samtidigt som den bakomliggande verkligheten (fulheten), ligger i utförandet; de omålade ytorna, sprickorna i godset, kontaktytorna mellan de olika keramikbitarna, det hobbyistiska uttrycket mm. Ett annat exempel är mitt Romantic France-projekt (Bild 3) där jag arbetar med turistens förskönande bild av den plats han/hon besöker, i det här fallet Frankrike. Om jag sitter på en pittoresk restaurang i en fin liten by vill jag för min egen upplevelses skull helst slippa insikten om att restaurangen i verkligheten inte är något annat än en turistfälla.

För att närma mig ovan nämnda dualitet har jag bl.a. läst den slovenske filosofen och kulturkritikern [Slavoj Zizek](#) som i sin tur bygger sina tankar på Freud och Lacan. Att bli förälskad, och då pratar jag om den första

berusande tiden, bygger på att idealisera objektet och det är ju inte en känsla man vill motarbeta med för mycket kunskap om den andres "fel" och brister. Jag vill kunna leva mig in och bli förförd av företeelser och sammanhang, men hur kan man avgöra när det är OK att göra det och när det inte är det. Hur avgör man när den etiska, miljö- eller sociala kostnaden blir för stor så att jag måste växla över till ett kritiskt granskande, när jag reser som turist, ser en hollywoodfilm eller köper mobiltelefon?

Redan innan tanken på att söka Research Lab kom upp, såg jag framför mig att målet med denna process/ skulle bli en längre publikation och/eller grunden till en presentation om mitt arbetsätt, som jag tycker kan ha en relevans för konsthantverksfältet. Skriven huvudsakligen av mig själv, men kanske även med andras exemplifierande verk och andra skribenters bidrag. Mitt statement kan också resultera i en utställning, kanske med den otäckta stöveln i centrum, men också med en huvuddel av nya arbeten, för i huvudsak är detta också ett praktiskt projekt. Parallellt med ett formulerande av ett statement i ord är syftet också att koncentrerat utveckla min arbetsmetod, undersöka hur långt jag kan driva mitt närmande mot det "fula" och om dessa verk i så fall kommer äga kraft så att de klarar att stå själva, endast uppburna av sitt sammanhang eller om jag t.ex. måste kombinera med "sköna", "välgjorda" element. Här vill jag tydliggöra att det egentligen inte är och aldrig har varit mitt syfte att göra "fult" för sakens skull, som enda idé eller för att provocera. Viktigt är att poängtera att jag är ute efter ett uttryck eller en skönhet så som jag ser den. Jag anser mig t.o.m. vara en inbiten romantiker och duktig "estet", men för mig blir det inte skönt om det inte finns ett analogt fel, en spänning eller en obalans i det jag ser. Med det här projektet vill jag gå mot en mindre kontrollerande, automatistisk arbetsmetod för att utveckla mitt 'Linuska' uttryck. Med mitt statement vill jag motivera och förklara denna metod snarare än att ladda enskilda verk med historier och koncept.

Det är bl.a. två händelser som triggat min övertygelse om att jag är något på spåren i mitt provande av estetiska värderingar och som för mig bidragit till en koppling till världen utanför formfältet. Den första är på ett personligt plan i och med min sons högfungerande autism-/aspergerdiagnos för ett par år sedan, vilket har stärkt mitt engagemang ytterligare i att verka för ett accepterande av olikheter. Den andra händelsen kom med min inbjudan att hösten 2012 delta i [Nature addicts fund](#) Academy i Kassel i samarbete med dOCUMENTA(13). Femton inbjudna konstnärer från olika discipliner, varav fyra var utställare på dOCUMENTA, att dela erfarenheter, presentera sina arbeten och påbörja ett nätverk med konstnärer som på olika sätt arbetar utifrån ett miljöengagemang.

När jag fick inbjudan hade jag först svårt att förstå var de såg miljöengagemanget i mitt arbete, men efter att ha läst fondens motivation till varför man valt mig föll flera bitar på plats och mitt skrivande, mitt konstnärliga statement, så här långt, är en utveckling från den skriftliga feedback till akademien som jag skrev efter hemkosten och som jag fortsatt att skriva på sedan dess. Går att läsa här; <http://natureaddictsfund.org/#/en/creations/artists/linus-ersson/academy-2012-artists-feed-back>

Den estetiska skönhet som jag vill utmana är alltså inte bara skönheten i konsthantverket eller den fria konsten, utan i förlängningen alla former av estetiserade fenomen, antagna normaliteter, politiska korrektheter, neuro-typiskheter m.m. Att verka för ett generellt accepterande och en förståelse för livet som det verkligen är med dess fel, fullheter och drifter och att se olikhet som en tillgång snarare än tvärtom.

Att tänja gränserna för vad som anses skönt och korrekt men också att kunna leta efter och uppskatta ett värde i saker och fenomen som fortfarande anses fula och fel. I realiteten går samhällsutvecklingen (kommersialism, löpande band-produktion, media trender och sociala trender) i motsatt riktning och konstvärlden är helt och fullt inkorporerad i denna process. En av punkterna under akademien var en öppen föreläsning med [Vandana Shiva](#), miljöaktivist, ekofeminist och fysiker från Indien.

"Anything that enhances diversity is good. Anything that reduces diversity is a colonization act"

"Farmers must breed diversity, not uniformity"

"Individuality is beautiful for diversity"

Vandana Shiva

"When commodities, phenomenon's and apparently even life is being multiplied and streamlined these things easily becomes what is "right" and "normal", even though the objectives behind production often are subjective and arbitrary and with the purpose of gaining profit rather than knowledge - and what is normal you don't have to question. It becomes invisible."

Linus Ersson, Feedback to NA! Fund Academy

Att motverka att konsumtion sätter en standard för vad som är "rätt" är för mig viktigt, då motiven bakom produktionen oftast är godtyckliga och med syfte att vinna profit. Mot denna bakgrund blir min Rörstrandsserie (Bild 4) från Konstfack intressant, då jag hade en idé om hur man praktiskt skulle kunna industriellt producera vaser och formar, i glas och porslin med en större variation - individualitet.

Att konsten ingår i detta system av marknadsföring och att själva konstnären blir en produkt kan t.ex. illustreras av Boris Groys som pratar om konstnärens självdesign och som Markus Degerman skriver om i sin artikel; Svag presentationsetetik, Paletten 4:2012. *"Att tillhandahålla färdigformulerade anekdoter, enkla historier eller referenser för ett bekvämt urval har därigenom utvecklats till en väsentlig del i uppbyggandet av ett konstnärskap"*. Degerman föreslår vidare *"... ett estetiskt motstånd för att producera och infiltrera sammanhang med svaga produkter, det vill säga produkter med en svag presentationsetetik."* D.v.s. som jag uppfattar det, att gå emot de vanliga formerna av marknadsföring, arbetskontaktsocialiserande och presenterande av sitt verk. Här möter man i min uppfattning samma svårighet som jag själv stött på, nämligen att för att kunna driva detta måste man som konsthantverkare/konstnär ha uppnått en viss position inom fältet för att inte misstolkas, och för att uppnå denna position måste man verka utifrån fältets villkor, dvs. genom just denna självdesign, minglande i rätt sammanhang och serverande av anekdoter.

Allt det här kan te sig som ett grymt navelskåderi, men så är jag ju inte konstnär för intet och poängen är att jag tycker att jag har något som jag vill säga, som jag tycker är relevant för konsthantverksfältet men också utanför det. Att jag verkar i konsthantverket är på grund av att det är ett fält som jag med min bakgrund behärskar och som är tacksamt i den meningen att det finns starka konventioner för vad estetik, skönhet, och hantverksskicklighet är, och därmed blir det också inbjudande och relativt tydligt att utmana. Formområdet är ju kanske t.o.m. det fältet där begreppet estetik tar sina starkaste och mest konkreta uttryck, mer än t.ex. inom den fria konsten som gärna vill ge sken av att vara mer accepterande, men som idag inte har samma träning som oss verksamma inom formfältet i att föra en estetisk dialog. Med en plats i Research Lab vill jag få tid, medel och handledning för att formulera detta projekt i ord, för mig själv och andra, samt att praktiskt fortsätta att utveckla min konst.

Linus Ersson